

آمریکای لاتین: دو قرن پیکار برای آزادی

مانده از پیش

تجاوزهای واشنگتن

سالهاست که کوبا در محاصره اقتصادی واشنگتن است و در روزگار ما خواندید و دیدید که چه تلاشی برای سرنگونی "جاوز" رئیس جمهوری نزوٹلا بکار برد. در آغاز قرن بیستم چهره‌های انقلابی زیادی علیه مداخلات آمریکای لاتین و همچنین مکزیک بپا خاستند.

پانچو ویلا (PANCHO-VILLA) یکی از این چهره‌های است که در انقلاب مکزیک ضربات زیادی به ارتش آمریکا وارد کرد. "پانچوویلا" در سال ۱۹۱۶ رهبری انقلابیون را عهده‌دار گردید و با بخشی از ارتش آمریکا در آن کشور جنگید. سالها ارتش آمریکا نلاش کرد "پانچوویلا" را دستگیر کند ولی هرگز نتوانست او را که در کوه و دشت می‌جنگید پیدا کنند.

زمین و آزادی

چهره جاودان و افسانه‌ای انقلاب مکزیک "امیلیانو زایانا" است که در سال ۱۹۱۱ رهبری انقلاب مکزیک را که بزرگ‌ترین انقلاب این کشور و سر آغاز یک سلسله جنبش‌های دیگر در آن کشور بود عهده‌دار گردید.

"زایانا" مدافع تنگ‌دستان، دهقانان و بومیان مکزیک بود. شعار اساسی زایانا دو کلمه بود "زمین و آزادی".

بی‌دریپ در آن کشور روی داد و چهره تازه‌ای رهبری انقلابیون را عهده‌دار گردید. او "امیلیانو زایانا" بود.

مهد انقلاب

مکزیک را مهد انقلاب‌های دموکراتیک در قرن بیستم در آمریکای لاتین می‌دانند. مکزیک هر چند جزء قاره آمریکای شمالی است و نه آمریکای لاتین (آمریکای مرکزی و جنوبی) معذالک بازتاب تحولات انقلابی این کشور در

**"زمین و آزادی" شعار اصلی
انقلابیون مکزیک بود**

در نیمه اول قرن نوزدهم ناپلئون سوم امپراتور فرانسه به مکزیک لشگر کشید و "ماکسیمیلین" را به عنوان امپراتور مکزیک برگزید ولی با شکست فرانسه در جنگ با پروس (آلمان) مردم علیه "ماکسیمیلین" قیام کردند. امپراتور مکزیک توسط مردم بازداشت و اعدام شد و در مکزیک جمهوری اعلام گردید.

در رواخر قرن نوزدهم ژنرال "پروفی ریو دیاز" (PROFIRIO-DIAZ) "فرمانروای مطلق مکزیک شد و تا اوایل قرن بیستم در هر انتخابات ریاست جمهوری که البته فرمایشی بود مجدداً به سمت ریاست جمهوری برگزیده شد. او هر طفیان، شورش و جنبش انقلابی را سرکوب کرد. سرانجام در برابر فشار مردم تصمیم گرفت یک انتخابات آزاد برگزار کند و فکر می‌کرد مردم با او هستند.

در این انتخابات رقبه او "مادره" (MADERO) که نامزد همه گروه‌ها بود پیروز شد.

ژنرال دیاز او را دستگیر و زندانی کرد ولی "مادره" از زندان فرار کرد و به کمک جنبش‌های مردمی موفق شد ژنرال "دیاز" را فراری دهد او به پاریس فرار کرد و در آنجا ماند تا سرانجام مرد.

مهد انقلاب

در این لحظه از تاریخ مکزیک انقلاب‌های

کلیه کشورهای آمریکای لاتین موجب حرکت‌های انقلابی گردید. از شیلی تا نیکاراگوئه، کوبا، گرانادا، الساوادور، آرژانتین، پرو، کلمبیا و نزوٹلا، اروگوئه، دومینیکن و غیره دولت آمریکا برای حفظ منافع خود و سرمایه‌داران آمریکایی در امور همه کشورهای آمریکایی مداخله کرده است چه سیاسی و چه نظامی و چه اقتصادی.

وحشت افتاد. **کارانزا** (CARRANZA) به کمک صدھا هزار نفر که از رفتار انقلابیون نگران شده بودند با بهره گیری از اختلاف بین رهبران انقلاب قدرت را به دست گرفتند. آمیلیانو زایاتا در دهم آوریل ۱۹۱۹ با توطئه کارانزا که ریس جمهور شده بود کشته شد. قتل زایاتا بازتاب وسیعی در همه روستاھای مکزیک پیدا کرد که تا امروز ادامه دارد. لکن دولت های بعدی به تدریج اقداماتی در زمینه اصلاحات ارضی به عمل آوردند و ۱۸ میلیون هکتار زمین بین دهقانان توزیع شد.

در سال ۱۹۳۸ حزب انقلابی بنیانی به وجود آمد و اکثر ریس جمهوری های مکزیک تاکنون از این حزب بوده اند

امروز شعله های انقلابی که "زایاتا" بر افروخت هنوز خاموش نشده است و طی ۷۵ سال پس از قتل "زایاتا" هنوز شعله ور است.

در سال های اخیر "مارکوس" از ایالت چیایاس با اعلام ادامه راه زایاتا رهبری زاراعان تنگ دست را عهده دار شده است زیرا هنوز استثمار شدیدی در روستاھای مکزیک برقرار است. "مارکوس" چندین بار در ایالت چیایاس با نیروهای مسلح زد و خورد کرد. دو سال قبل او با دویست هزار نفر از جنوب مکزیک به سوی پایتخت راه پیمایی کرد. هدف آنها که سلاح در دست نداشتند مذاکره با دولت بود. جهت اجرای اصلاحات ارضی در ایالتی که مالکان حاضر نبودند کوچکترین اقدامی در راه رفاه زاراعان انجام دهند. حرکت دهها هزار نفر از پایتخت به سوی "مکزیکو" بازتاب بزرگی در جهان پیدا کرد و بسیاری از

شخصیت های چپ از کشورهای مختلف در این راه پیمایی شرکت کردند از جمله "دانیل میتران" همسر "فرانسوا میتران" که زمانی ریس جمهور فرانسه بود.

انتخاباتی ریاست جمهوری "پروفی ریودیاز" (PORFIRIO-DIAZ) که ۲۵ سال دیکتاتور مکزیک بود و "مادرو" جانب دومی را گرفت. در انتخابات تقلب شد و "دیاز" رقیب خود "مادرو" را زندانی کرد. "مادرو" از زندان گریخت و به امریکای شمالی رفت.

پرتوی دموکراسی
در سال ۱۹۱۱ "زایاتا" به اتفاق "پانچو ویلا" در رأس انقلابیون به نبرد با "دیاز" برخاست. رئیم "دیاز" بدون نبرد مهمی فرو ریخت و دیکتاتور به یک باره قدرت را از دست داد و "مادرو" ریس جمهور مکزیک شد. "دیاز" به پاریس فرار کرد و در دیار غربت مرد.

خیانت به انقلاب

زایاتا در سال ۱۹۱۱ متوجه شد "مادرو" که به کمک انقلابیون ریس جمهوری شد به انقلاب مکزیک خیانت کرد و دست به اقدامات رادیکال برای رفاه توده مردم نزد "زایاتا" و سایر رهبران انقلابی مجدها بیان خاستند. در بیانیه آنها اعطای زمین به صاحبان اصلی آن که زاراعان بومی بودند ذکر شده بود.

استقرار یک نظام دموکرات که شعار اولیه انقلاب بود مجددًا مطرح شد. "مادرو" در سال ۱۹۱۳ با یک کودتای نظامی سرنگون شد. صدھا هزار دهقان سلاح در دست گرفته و علیه قدرت جدید به پیکا برخاستدو جنگ داخلی سراسر مکزیک را فرا گرفت.

قتل زایاتا

در سال ۱۹۱۴ (شروع جنگ جهانی اول در اروپا) زایاتا از جنوب وارد مکزیک شد (پایتخت مکزیک) و "پانچو ویلا" از شمال، انقلابیون کاخ ریاست جمهوری را اشغال کردند و دست به اقدامات تندی زدند. خرده بورژوازی مکزیک به

مارکوس در روزگار ما این "مارکوس" است که دهها هزار دهقان ایالت "چیایاس" پیرو او هستند و ارتش انقلابی "مارکوس" را تشکیل می دهند.

زایاتا را کشتند!!!

برخلاف فیلم "زنده باد زایاتا" که سالها قبل در ایران نیز نمایش داده شد و "مارلوون براندو" هنریشه آمریکایی او را یک دهقان فقیر و بی سواد نشان داده است. زایاتا نه تنگ دست و

نه بی سواد بود. او یک کشاورز نسبتاً مرغه و ریشه در بومیان مکزیک ایالت "مورلوس" (جنوب مکزیک) داشت.

زایاتا سال ۱۹۰۹ اوایل شکل گرفتن انقلاب مکزیک سی سال داشت. او شاهد کشمکش بین زمین داران بزرگ مزارع شکر و بومیانی که برای آنها کار می کردند بود.

زایاتا در سال ۱۹۰۸ به هنگام نخستین انتخابات آزاد در مکزیک به حمایت از "وانجسکو مادرو" (MADERO) که مالک بزرگی در شمال مکزیک بود، برخاست. زایاتا بین دو تا مزد